

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Yusuf TEKİN** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederiz.

Ceylan AKÇA CUPOLO
Diyarbakır Milletvekili

2018 yılında, sivil toplum kuruluşu kimliğine sahip kimi organizasyonların birleşmesiyle kurulan, çocuklara dair yaptığı etkinliklerde pedagojik ilkeleri ihlal etmenin yanı sıra dini araçsallaştırma/istismar etme yönlü pratiklere de imza atan Peygamber Sevdalıları Vakfı ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında 2024 yılı sonunda protokol imzalanmıştır. Buna göre Vakfın duyuruları devlet okullarında yapılacak ve okullarda etkinlikler düzenlenebilecektir.

Vakfın son aylarda çocuk ve inanç istismarı kategorisine alınabilecek kimi etkinlikler düzenlediği basına da sıkça yansımaktadır. 7-10 yaş arası çocuklar için "Hayat Namazla Güzeldir" isimli çalışmayı düzenleyen organizasyon, çok sayıda kentte çocuklarla etkinlikler düzenlemiştir. Bu çerçevede, çocuklara haremlik selamlık şekilde yürüyüşler yaptırıldığı, çocuklara, "seremoni" niteliğinde, cemaat halinde namaz kıldırıldığı görüntüler sosyal medyada geniş yer bulmuştur. Mezkûr kurumun 11 Ekim Dünya Kız Çocukları Gününün hemen ertesinde de, Diyarbakır'da yüzlerce kız çocuğu "Niyet ettim tesettüre" isimli bir programa dahil ettikleri, çocukların tesettürlü şekilde yürüyüş yapmalarının sağlandığı bilgisi basına yansımıştır.

Dinlerin ve dini toplulukların varoluşları gereği, toplumsal bağları yeniden üreten, dayanışma biçimlerinin kurulmasında belirli bir kamusal rol üstlenen yöne sahip olduğu aşıkardır. 20. yüzyıl ve öncesinde çok sınırlı düzeyde karşılaşılan, dini araçsallaştıran, istismar eden, "gösteri" türü etkinliklerle günümüzde sıkça karşılaşılmaktadır. Türkiye'de de özellikle 2000'li yılların ardından cemaat ve tarikat yapılanmalarının doğrudan devlet ile ilişkisinin/bağının olmasına, kendilerinin müstakil sermaye grupları haline gelmesine, dinî yaşamın tamamını tekellerine alma çabasına girmelerine, çocukları ve gençleri sermaye ve rekabet ilişkilerinin bir parçası haline getirmelerine dair sayısız örnek söz konusudur. Bunun yanı sıra din ile alakalı

ritüel niteliğindeki hemen her şeyin, çocuklar aracılığı ile bir tür “gösteriye,” sokak “şovuna” dönüştürülmesi durumu ise pedagojik ilkelere aykırı olmasının yanı sıra en az onun kadar mühim olarak dinin/inancın istismar edilmesidir.

Her çocuğun inanç özgürlüğüne sahip olması gerektiği kabulüyle birlikte bu durumun ancak çocuğun üstün yararı gözetilerek uygulanabileceği; hiçbir dini veya politik organizasyon tarafından çocukların yönlendirilmemesi ve tek tip kimlik dayatılmaması gerektiği çocuk haklarının temel ilkelerindendir. Bu sebeple çocukların dini ve politik nitelikli toplu etkinliklerde, bir nevi “şov nesnesine” dönüştürülmesi ve “araçsallaştırılmaları,” çok boyutlu ihlal, ihmal ve istismar anlamına gelmektedir.

Tüm bunlara ek olarak, çocukların gelişim süreçleri içerisinde farklı inanç ve düşünme biçimlerini özgürce tanıyabilmeleri, eğitim politikalarının özgürlükçü laik bir yaklaşımla belirlenmesi, çocuklarla çalışan kurumların çalışmalarının ideolojik saiklerden ziyade özgürlükçü bir perspektifle yürütülmesi ve ilgili kamu kurumlarının buna dönük denetim mekanizmalarını oluşturması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Peygamber Sevdalıları Vakfı ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında imzalanan protokol hala yürürlükte midir?
2. Söz konusu protokolün kapsamı ve detayları nedir? Yukarıda sıralanan olayların ardından söz konusu protokol ne zaman iptal edilecektir?
3. Mezkûr kurumun yaptığı/yapacağı etkinliklerin çocukların pedagojik, psikolojik ve sosyal gelişimlerine etkileri konusunda, herhangi bir inceleme veya değerlendirme yapılmış mıdır, yapılmakta mıdır?
4. Etkinliklere katılan çocukların yaş aralığı, katılım biçimi (zorunlu/gönüllü) ve ebeveyn onamı hakkında bakanlığınızda kayıt bulunmakta mıdır?
5. Bakanlığınız, çocukların inanç, kimlik veya cinsiyet temelli ayrımcılığa maruz kalmaması için sivil toplum kuruluşları ile yapılan protokolleri yeniden gözden geçirmeyi planlamakta mıdır?
6. Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi çerçevesinde, çocukların dini veya ideolojik yönlendirmelere karşı “korunması” konusunda Bakanlığınızın yürürlükte olan bir eylem planı var mıdır?